سبک های فرزند پروری والدین با کمال گرایی در دانشجویان خانواده‌های تک فرزند و چند فرزند

نوراله طاهری[1]، راضیه شیرزادگان [2]، سعیده الهامی[3]، ناهید محمودی[4*]، مریم بان[5]، سارا سروندیان[6]

۱- دکترای پرستاری، دانشکده علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران.

۲- کارشناسی ارشد پرستاری، مرکزتحقیقات عوامل اجتماعی موثر برسلامت ، دانشگاه علوم پزشکی لرستان، خرم آباد، ایران

۳-کارشناسی ارشد پرستاری، مربی، دانشکده علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران.

۴-کارشناسی ارشد روان شناسی بالینی، دانشکده علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران (نویسنده مسئول)

آدرس الکترونیک:Mahmoodi.n2014@gmail.com

۵-کارشناسی ارشد آموزش پرستاری، مربی، دانشکده علوم پزشکی آبادان، آبادان، ایران.

۶-کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپوراهواز. اهواز.ایران

تاریخ دریافت:۹۷/۳/۳ **تاریخ پذیرش:** ۹۷/۴/۲۴

چکیده

زمینه و هدف: از موارد موثر در پرورش افراد سالم در جامعه آموزش خانواده و دادن آگاهی به والدین است. این مطالعه با هدف بررسی رابطه سبکهای فرزند پروری والدین با کمال گرایی در دانشجویان پرستاری وپزشکی دانشکده علوم پزشکی آبادان و مقایسه آن در خانواده‌های تک فرزند و چند فرزند درسال۱۳۹۳ انجام شد .

مواد و روش‌ها: پژوهش‌کنونی با رویکرد توصیفی- تحلیلی بود. تعداد مورد مطالعه متشکل از ۳۲۲ نفر دانشجوی پرستاری و پزشکی بود که به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده به مطالعه وارد شدند. جهت جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌ی اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه‌ی سبک های فرزند پروری و پرسشنامه کمال‌گرایی استفاده گردید.

یافته‌ها: در مردان در میزان ۴ ابعاد کمال‌گرایی (تردید نسبت به اعمال، انتظارات والدین، انتقاد والدین و نظم و ترتیب) بین افراد با یک فرزند و چند فرزند تفاوت معناداری وجود ندارد، ولی نگرانی در مورد اشتباهات با یک فرزند بیشتر از نگرانی در مورد اشتباهات با چند فرزند است (P<۰/۰۵). سبک فرزند پروری مقتدرانه در میان هر دو جنس زن و مرد بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده است. در مردان بین سبک فرزندپروری مقتدرانه با نظم و ترتیب رابطه مثبت و معنی‌دار آماری وجود دارد (p<۰/۰۱ ، r=۰/۶۸) و بین این سبک فرزندپروری با انتقاد والدین کمترین رابطه آماری وجود دارد (p<۰/۰۱ ، r= -۰/۳۷).

نتیجه‌گیری: با توجه به نابهنجار بودن سازه کمال‌گرایی، شناخت رابطه سبک‌های فرزند پروری والدین با کمال‌گرایی فرزندان علاوه بر پیشبرد نظریه‌های مربوط به کمال‌گرایی و شخصیت، به دست اندرکاران تعلیم و تربیت کمک نموده تا به صورت کاربردی با آموزش شیوه‌های مناسب فرزند پروری از بوجود آمدن این سازه مرضی تا حدی پیشگیری کرد.

واژه‌های کلیدی: سبک‌های فرزندپروری، کمال گرایی، دانشجویان

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

مقدمه

خانواده، اساسی‌ترین نهاد جامعه‌پذیرکردن کودکان به ویژه در سال‌های حساس اولیه زندگی است (۱). روش تربیتی والدین، در تکوین شخصیت و هم چنین سازگاری آنان با وضعیت مختلف اجتماعی مؤثر است (۲)، کودکان در فرآیند جامعه پذیری خانواده، امرونهی والدین، تقلید و همانندسازی را که از مهم‌ترین شیوه‌های انتقال ارزش‌ها، هنجارها و سنت-های اجتماعی است یاد می‌گیرند (۱). رابطه والدین با فرزند در درجه اول، از نگرش والدین نسبت به فرزند تأثیر می‌پذیرد (۲). فرزند پروری، مجموعه‌ای از نگرش‌های تربیتی والدین نسبت به کودک است که منجر به ایجاد جو هیجانی می‌شود که در آن رفتارهای والدین بروز می‌یابد (۳). در واقع پایه و اساس شیوه فرزند پروری، مبین تلاش‌های والدین برای کنترل و اجتماعی کردن کودکانشان است (۲). شیوه‌هایی که والدین در تربیت فرزندان خود به کار می‌گیرند به ۳ دسته سهل‌گیرانه، مقتدرانه و دموکراتیک یا اقتدار-منطقی تقسیم می‌شوند (۴). کیفیت روابط خانوادگی، تأثیر عمیق و پایداری بر تحول روانی افراد برجای می-گذارد (۱). خانواده‌ای که از توان و امکانات لازم برخوردار است تا وظایف پدر و مادری را به نحو مطلوب و با موفقیت انجام دهد در هریک از اعضایش احساس ایمنی، وابستگی و رفاقت ایجاد می‌کند. همچنین احساس داشتن هدف و جهت و پیشرفت و ارزش فردی را در آنان به وجود می‌آورد (۱).

به طور کلی، پژوهشگران متعددی، چهار شیوه فرزند پروری اساسی مبتنی بر ۲ شاخص اصلی یعنی محبت والدین و پاسخ‌دهی والدینی و کنترل والدین را طرح‌ریزی کرده‌اند (۵،۶،۷). در فرزند پروری مستبدانه والدین سطوح بالایی از کنترل و سطح پائینی از پاسخ‌دهی را اعمال می‌کنند. آن‌ها معمولاً ارزش زیادی برای حفظ اقتدار خود قائل‌اند و هرگونه تلاش از جانب فرزندان برای به چالش کشیدن این اقتدار را سرکوب می‌کنند، کودکان مجاز نیستند با والدین بحث کنند و یا به طور مستقل تصمیم بگیرند (۸). در فرزند پروری سهل‌گیرانه والدین بر خلاف والدین سخت‌گیر بسیار پاسخ‌دهنده بوده و اجازه خودگردانی را به کودکان می‌دهند و آن‌ها را ملزم به انجام رفتار رشد یافته نمی‌کنند (۹). در فرزند پروری غفلت ورزانه والدین در پاسخ‌دهی و سخت‌گیری در سطح پائینی قرار داشته و طرد کننده هستند (۱۰). در شیوه فرزند پروری مقتدرانه والدین دارای سطح بالایی از کنترل و پاسخ‌دهی بوده و فرزندان آنان، اجتماعی و به طور مؤثری با کفایت‌اند و مشکلات رفتاری اندکی را نشان می‌دهند (۱۱). سبک فرزند پروری والدین از این جهت مهم است که می‌تواند بر نوع کمال‌گرایی ایشان تأثیر بگذارد. برای مثال فرزندانی که از والدین یا سبک فرزند پروری مقتدر برخوردارند اهدافی واقع بینانه و در سطح توانایی خود برمی‌گزینند (۱۲).

کمال‌گرایی، باوری غیرمنطقی نسبت به خود و محیط اطراف است. (۱۳) کمال‌گرایی، یکی از ویژگی‌های شخصیتی هست که نقش مهمی در سازش یافتگی افراد ایفا می‌کند (۱۴) و به عنوان یک سبک شخصیتی در نظر گرفته می‌شود که در آن افراد برای انجام اعمال بدون نقص، تلاش زیادی کرده و معیارهای بالایی را برای ارزیابی رفتار در نظر می‌گیرند (۱۵). در حالی که بعضی کمال‌گرایی را سازه‌ای تک‌بعدی و اساساً آسیب‌زا می‌دانند، عده‌ای آن را چندبعدی می‌دانند (۱۴). از دیدگاه دوبعدی، ابعاد کمال‌گرایی دارای نام‌های متفاوتی است (مثبت و منفی، فعال و منفعل، نوروتیک و بهنجار یا سالم و ناسالم) (۱۳) کمال‌گرایان بهنجار، معیارهای بالایی برای خود ارزیابی دارند، اعتمادبه‌نفس بیشتری دارند و

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

نیاز زیادی برای پیشرفت دارند که این نیاز به پیشرفت از طریق تمایل به انجام کارها، رسیدن به سطح بالای کمال و تلاش برای مسلط شدن متجلی می‌شود (۱۶) آن‌ها از تلاش و رقابت برای برتری و کمال لذت می‌برند و در عین حال محدودیت‌های شخصی خود را به رسمیت می‌شناسند (۱۵). از سویی افرادی که با کمال‌گرایی نابهنجار یا افراطی مشخص می‌شوند کسانی هستند که نیاز به پیشرفت کمتری دارند و تمایل به انجام یا اتمام کارها ندارند و معمولاً از انجام وظایف خود طفره می‌روند (۱۶) از تلاش زیاد برای انجام بدن نقص کارشان که معمولاً با استرس فراوانی همراه است رنج می‌برند (۱۵). به عبارتی، کمال‌گرایی تمایل در جهت بی‌نقص بودن است و کمال‌گرایان افراطی، افرادی هستند که می‌خواهند در همه جنبه‌های زندگی‌شان بی‌عیب باشند (۱۳). مطالعه Frost و همکاران جهت بررسی نقش والدین در رشد کمال‌گرایی فرزندان، نشان داد که بین کمال‌گرایی مادران و کمال‌گرایی دختران رابطه وجود دارد، اما بین کمال‌گرایی پدر و دختر رابطه معنادار نیافت (۱۷). Vieth &Trull در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که در هر دو گروه دختر و پسر، کمال‌گرایی خودمحور با کمال‌گرایی خودمحور والد هم‌جنس رابطه وجود داشت. همچنین در دختران بین کمال‌گرایی جامعه‌محور دختران رابطه وجود داشت (۱۸).

از آن جا که ویژگی‌های ارتباطی و شخصی والدین، دو دسته از عوامل و تأثیرگذار بر ویژگی‌های فرزندان محسوب می‌شود و بین شیوه‌های فرزندپروری والدین و رفتارهای سازنده و مخرب فرزندان رابطه معناداری وجود دارد (۱۹)، لذا آگاه ساختن والدین و ارائه آموزش‌هایی به خانواده جهت پرورش افراد سالم در جامعه از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و سازمان‌های ذی‌ربط می‌بایست در این زمینه نقش فعال‌تری ایفا نمایند. با توجه به موارد عنوان شده، مطالعه‌ای با هدف بررسی رابطه بین سبک‌های فرزندپروری والدین با کمال‌گرایی در دانشجویان پرستاری و پزشکی و مقایسه آن خانواده‌های تک فرزند و چند فرزند دانشکده علوم پزشکی آبادان انجام شد.

مواد و روش‌ها

این پژوهش، یک مطالعه توصیفی تحلیلی و از نوع همبستگی و به روش مقطعی می‌باشد که روی دانشجویان دختر و پسر رشته پرستاری و پزشکی دانشکده علوم پزشکی آبادان انجام گرفت. جامعه مورد پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشکده علوم پزشکی آبادان (۱۲۰۰ نفر) که با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس و طبق جدول مورگان، حجم نمونه ۲۹۱ نفر به دست آمد که با در نظر گرفتن ۱۰ درصد ریزش در نمونه، حجم نمونه نهایی به ۳۲۲ نفر افزایش یافت که از این تعداد، ۲۰۶ نفر دانشجوی رشته پرستاری و ۱۱۶ نفر دانشجوی رشته پزشکی بودند. نمونه‌گیری پس از اخذ مجوز از معاونت پژوهشی و ریاست دانشکده انجام شد، ابزارهای این مطالعه، پرسشنامه سبک‌های فرزند پروری بامریند و کمال‌گرایی فراست بود.

پرسشنامه سبک‌های فرزند پروری بامریند بوده که توسط Dayana Baumerind در سال ۱۹۷۲ ساخته شده است (۸،۲۰). این پرسشنامه، در برگیرنده سه سبک فرزند پروری آسان‌گیرانه، مقتدرانه و مستبدانه می‌باشد و دارای ۳۰ سؤال است که بر اساس مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت (۰-۱-۲-۳-۴) نمره‌گذاری می‌شود و هر ۱۰ سؤال از پرسشنامه یک سبک فرزند پروری را می‌سنجد (۲۱). پایایی این ابزار توسط شعیری و حکیم جوادی (۱۳۸۹) برای شیوه‌های آسان گیرانه، مستبدانه و مقتدرانه به ترتیب ۰/۶۹، ۰/۷ و ۰/۷۹ گزارش شده است (۲۲). این پرسشنامه توسط والدین

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

تکمیل و از دانش‌آموزان خواسته شد بعد از تکمیل، در اختیار محقق قرار دهند.

از پرسشنامه کمال گرایی فراست به منظور ارزیابی ابعاد مختلف کمال‌گرایی استفاده شده است. این آزمون در سال ۱۹۹۰ توسط Frost و همکارانش بر پایه مدل چند بعدی کمال‌گرایی، ساخته شد (۲۳). این پرسشنامه دارای ۳۵ عبارت و دارای ۵ زیر مقیاس: نگرانی در مورد اشتباهات، تردید نسبت به اعمال، انتقاد والدین، استانداردهای فردی و نظم و ترتیب است. نحوه نمره‌گذاری به صورت مقیاس لیکرت از (۱-۴) است که در مقابل هر سؤال پیوستاری از کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم و کاملاً موافقم قرار گرفته است (۲۰).

در نسخه ایرانی این پرسشنامه، ضریب همسانی درونی برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۸۶ و برای زیرمقیاس های نگرانی درباره اشتباه‌ها، شک درباره اعمال، انتظارهای والدینی، انتقادگرایی والدینی، معیارهای شخصی و سازمان‌دهی به ترتیب برابر با ۰/۸۵، ۰/۷۲، ۰/۷۸، ۰/۴۷، ۰/۵۷ و ۰/۸۳ به دست آمد (۲۳). ضریب بازآزمایی با فاصله یک هفته نیز برای کل پرسشنامه برابر ۰/۹۱ به دست آمد .همچنین روایی همگرای پرسشنامه کمال‌گرایی چندبعدی فراست بر اساس رابطه با پرسشنامه کمال‌گرایی مثبت و منفی مناسب گزارش شده است (۲۴).

داده‌های حاصل پس از جمع‌آوری با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۸ و روش‌های آماری توصیفی (میـانگین، انحـراف معیار) و تحلیلی شامل آزمون‌های کولموگراف اسمیرنف، من ویتنی، تی مستقل و همبستگی پیرسون است.

یافته‌ها

بر اساس نتایج مطالعه حاضر، در کل ۳۲۲ نفر وارد مطالعه شدند که میانگین سنی کلیه دانشجویان شرکت-کننده ۲±۲۰ بود. به طورکلی ۱۴۹ نفر مرد (۴۶/۳ درصد) و ۱۷۳ نفر زن (۵۳/۷ درصد) بودند. شایان ذکر است تمامی دانشجویان پرستاری ۲۰۵ (۶۴ درصد) در مقطع کارشناسی و تمام دانشجویان پزشکی ۱۱۶ (۳۶ درصد) نفر در مقطع دکترای حرفه‌ای بودند.

از ۱۱۶ دانشجوی شرکت‌کننده رشته پزشکی در این پژوهش، ۳۲/۱٪ مردان و ۲۳/۳٪ زنان دارای سبک فرزند پروری آسان‌گیرانه، ۷/۱٪ و ۱۰٪ زنان دارای سبک فرزند پروری مستبدانه و ۶۰/۷٪ مردان و ۶۶/۷٪ زنان دارای سبک فرزند پروری منطقی بودند.

در گروه پرستاری، ۱۱/۸٪ مردان و ۱۱/۵٪ زنان دارای سبک فرزند پروری آسان‌گیرانه، ۱۵/۱٪ مردان و ۱۲/۴٪ زنان دارای سبک فرزند پروری مستبدانه، ۷۳/۱٪ مردان و ۷۶/۱٪ زنان دارای سبک فرزند پروری منطقی بودند.

میزان ابعاد کمال‌گرایی در دانشجویان پرستاری و پزشکی به تفکیک جنسیت در جدول ۱ آمده است.

در مردان پزشکی نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین ۲۰/۹±۴/۰۴، تردید نسبت به اعمال ۱۰/۴۸±۲/۶۱، انتظارات والدین ۱۵/۱±۲/۷۸، انتقاد والدین ۲/۴۶ ±۹/۱۶، استانداردهای فردی ۲۳/۵۳±۲/۶ و نظم و ترتیب ۲۰/۲۸±۴/۳۷ است. در مردان پرستاری نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین ۲۱/۲±۴/۵۴، تردید نسبت به اعمال ۱۰/۱۱±۲/۹۶، انتظارات والدین ۱۶/۶±۳/۵۵، انتقاد والدین ۹/۱±۳/۳۶، استانداردهای فردی ۲۳/۹۵±۴/۰۸ و نظم و ترتیب ۲۴/۰۶±۴/۸۵ است.

در زنان پزشکی نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین ۲۲/۷±۵/۲، تردید نسبت به اعمال

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

۱۰/۹۸±۲/۸۴، انتظارات والدین ۱۶/۵۸±۲/۸۵، انتقاد والدین ۹/۲۳±۲/۶۶، استانداردهای فردی ۳/۵۸± ۲۳/۸۸ و نظم و ترتیب ۲۲/۱۷±۳/۲۵ است. در زنان پرستاری نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین ۲۰/۵±۴/۶۹، تردید نسبت به اعمال ۲/۸۶ ± ۱۰/۰۵، انتظارات والدین ۱۶/۳۶±۳/۶۹، انتقاد والدین ۹/۲۷±۳/۳۴، استانداردهای فردی ۲۳/۱۷±۳/۹۲ و نظم و ترتیب ۲۳/۹±۴/۶۵ است.

جدول ۱: میزان ابعاد کمال‌گرایی در دانشجویان پرستاری و پزشکی (به تفکیک جنسیت)

میزان کمال‌گرایی در دانشجویان پرستاری و پزشکی برحسب جنسیت

		گویه ها	تعداد پاسخگویان	کمترین نمره	بیشترین نمره	میانگین	انحراف استاندارد
مرد	پزشکی	نگرانی در مورد اشتباهات	۵۶	۱۰	۳۵	۲۰/۹۶	۴/۰۴
		تردید نسبت به اعمال	۵۶	۵	۱۹	۱۰/۴۸	۲/۶۱
		انتظارات والدین	۵۶	۸	۲۱	۱۵/۱۱	۲/۷۹
		انتقاد والدین	۵۶	۴	۱۵	۹/۱۶	۲/۶۴
		استانداردهای فردی	۵۶	۱۷	۲۹	۲۳/۵۳	۲/۶۱
		نظم و ترتیب	۵۶	۱۳	۲۸	۲۰/۲۸	۴/۳۷
	پرستاری	نگرانی در مورد اشتباهات	۹۳	۱۰	۳۳	۲۱/۱۸	۴/۵۴
		تردید نسبت به اعمال	۹۳	۴	۱۷	۱۰/۱۲	۲/۹۶
		انتظارات والدین	۹۳	۱۰	۲۵	۱۶/۵۷	۳/۵۵
		انتقاد والدین	۹۳	۴	۱۶	۹/۱۰	۳/۳۶
		استانداردهای فردی	۹۳	۱۶	۳۳	۲۳/۹۶	۴/۰۸
		نظم و ترتیب	۹۳	۱۳	۳۰	۲۴/۰۶	۴/۸۵
زن	پزشکی	نگرانی در مورد اشتباهات	۶۰	۱۴	۳۵	۲۲/۷۵	۵/۲۰
		تردید نسبت به اعمال	۶۰	۶	۱۹	۱۰/۹۸	۴/۸۴
		انتظارات والدین	۶۰	۱۰	۲۲	۱۶/۵۸	۲/۸۵
		انتقاد والدین	۶۰	۴	۱۵	۹/۲۳	۲/۶۶
		استانداردهای فردی	۶۰	۱۳	۳۱	۲۳/۸۸	۳/۵۸
		نظم و ترتیب	۶۰	۱۳	۳۰	۲۲/۱۷	۳/۲۵
	پرستاری	نگرانی در مورد اشتباهات	۶۰	۸	۳۱	۲۰/۵۳	۴/۶۹
		تردید نسبت به اعمال	۱۱۲	۴	۲۰	۱۰/۰۵	۲/۸۶
		انتظارات والدین	۱۱۲	۷	۲۵	۱۶/۳۷	۳/۶۹
		انتقاد والدین	۱۱۲	۴	۱۶	۹/۲۸	۳/۳۵
		استانداردهای فردی	۱۱۲	۱۵	۳۱	۲۳/۱۷	۲/۹۲
		نظم و ترتیب	۱۱۲	۱۲	۳۰	۲۳/۹۰	۴/۶۵
		جمع کل	۳۲۲				

در مردان پزشکی نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین ۴/۰۴ ± ۲۰/۹، تردید نسبت به اعمال ۲/۶۱ ± ۱۰/۴۸، انتظارات والدین ۲/۷۸ ± ۱۵/۱، انتقاد والدین ۲/۴۶ ± ۹/۱۶، استانداردهای فردی ۲/۶ ± ۲۳/۵۳ و نظم و ترتیب ۴/۳۷ ± ۲۰/۲۸ است. در مردان پرستاری نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین ۴/۵۴ ±

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

۲۱/۲، تردید نسبت به اعمال ۲/۹۶ ± ۱۰/۱۱، انتظارات والدین ۳/۵۵ ± ۱۶/۶، انتقاد والدین ۳/۳۶ ± ۹/۱، استانداردهای فردی ۴/۰۸ ± ۲۳/۹۵ و نظم و ترتیب ۴/۸۵ ± ۲۴/۰۶ است.

در زنان پزشکی نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین ۵/۲ ± ۲۲/۷، تردید نسبت به اعمال ۲/۸۴ ± ۱۰/۹۸، انتظارات والدین ۲/۸۵ ± ۱۶/۵۸، انتقاد والدین ۲/۶۶ ± ۹/۲۳، استانداردهای فردی ۳/۵۸ ± ۲۳/۸۸ و نظم و ترتیب ۳/۲۵ ± ۲۲/۱۷ است. در زنان پرستاری نگرانی در مورد اشتباهات دارای میانگین ۴/۶۹ ± ۲۰/۵، تردید نسبت به اعمال ۲/۸۶ ± ۱۰/۰۵، انتظارات والدین ۳/۶۹ ± ۱۶/۳۶، انتقاد والدین ۳/۳۴ ± ۹/۲۷، استانداردهای فردی ۳/۹۲ ± ۲۳/۱۷ و نظم و ترتیب ۴/۶۵ ± ۲۳/۹ است.

تفاوت سبک‌های فرزند پروری در والدین تک‌فرزند و چند فرزند بر حسب جنسیت در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲: مقایسه سبک‌های فرزند پروری در والدین تک فرزند و چند فرزند بر حسب جنسیت

			میانگین	آماره	سطح معناداری
مرد	آسان گیرانه*	تک فرزند	۸	۱۷۹/۵۰	۰/۵۹
		چند فرزند	۸/۷۹		
	مستبدانه*	تک فرزند	۹/۶۷	۱۱۴/۵۰	۰/۱۵
		چند فرزند	۷/۲۰		
	منطقی*	تک فرزند	۱۵	۱۵۶/۰۰	۰/۳۹
		چند فرزند	۱۲/۶۶		
زن	آسان گیرانه**	تک فرزند	۶/۶۰	-۱/۸۹	۰/۰۶
		چند فرزند	۹/۳۴		
	مستبدانه**	تک فرزند	۶/۸۰	-۰/۱۴	۰/۸۸
		چند فرزند	۷/۰۳		
	منطقی*	تک فرزند	۱۴	۳۷۷/۵	۰/۶۹
		چند فرزند	۱۳/۵۸		

* آزمون من یو ویتنی

**آزمون تی مستقل

در مردان در سبک فرزند پروری آسان‌گیرانه سطح معناداری ۰/۵۹ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند سبک فرزند پروری آسان گیرانه تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در سبک فرزند پروری مستبدانه سطح معناداری ۰/۱۵ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند سبک فرزند پروری مستبدانه تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در سبک فرزند پروری منطقی سطح معناداری ۰/۲۹ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند سبک فرزند پروری منطقی تفاوت معناداری وجود ندارد. ($p>۰/۰۵$). در زنان در سبک فرزند پروری آسان گیرانه سطح معناداری ۰/۰۶ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند سبک فرزند پروری آسان گیرانه تفاوت معناداری وجود ندارد، در زنان در سبک فرزند پروری مستبدانه سطح معناداری ۰/۸۸ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند سبک فرزند پروری مستبدانه تفاوت معناداری وجود

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

ندارد، در زنان در سبک فرزند پروری منطقی سطح معناداری ۰/۶۹ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند سبک فرزند پروری منطقی تفاوت معناداری وجود ندارد. (p>۰/۰۵).

تفاوت بین میزان کمال‌گرایی در تک فرزندان و چند فرزندان در دانشجویان پرستاری و پزشکی دانشکده علوم پزشکی آبادان در سال ۱۳۹۳ (به تفکیک جنسیت) با آزمون من ویتنی در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳: مقایسه ابعاد کمال‌گرایی در والدین تک فرزند و چند فرزند بر حسب جنسیت

			میانگین ± انحراف معیار	آماره	سطح معناداری
مرد	نگرانی در مورد اشتباهات	تک فرزند	۲۷/۶۷ ± ۶/۴۳	۶۹/۰۰	۰/۰۴۲
		چند فرزند	۲۰/۹۶ ± ۴/۲۲		
	تردید نسبت به اعمال	تک فرزند	۱۱/۶۷ ± ۶/۳۵	۲۰۸/۰۰	۰/۸۸
		چند فرزند	۱۰/۲۳ ± ۲/۷۵		
	انتظارات والدین	تک فرزند	۱۷/۳۳ ± ۴/۰۴	۱۸۷/۵۰	۰/۶۶
		چند فرزند	۱۵/۹۹ ± ۳/۳۵		
	انتقاد والدین	تک فرزند	۷/۳۳ ± ۳/۰۵	۱۴۱/۰۰	۰/۲۸
		چند فرزند	۹/۱۶ ± ۳/۰۴		
	استانداردهای فردی	تک فرزند	۲۶/۶۷ ± ۲/۰۸	۱۰۱/۰۰	۰/۱۰
		چند فرزند	۲۳/۷۴ ± ۳/۶۰		
	نظم و ترتیب	تک فرزند	۲۵/۶۷ ± ۴/۰۴	۱۴۷/۰۰	۰/۳۲
		چند فرزند	۲۲/۵۸ ± ۵/۰۲		
زن	نگرانی در مورد اشتباهات	تک فرزند	۲۲/۸۰ ± ۸/۰۴	۳۹۲/۰۰	۰/۸۱
		چند فرزند	۲۱/۲۶ ± ۴/۸۸		
	تردید نسبت به اعمال	تک فرزند	۱۱/۴۰ ± ۴/۳۹	۳۷۶/۰۰	۰/۷۰
		چند فرزند	۱۰/۳۵ ± ۲/۸۳		
	انتظارات والدین	تک فرزند	۱۳/۰۰ ± ۴/۴۷	۲۱۷/۵۰	۰/۰۶
		چند فرزند	۱۶/۵۴ ± ۳/۳۴		
	انتقاد والدین	تک فرزند	۱۱/۶۰ ± ۲/۷۰	۲۳۴/۰۰	۰/۰۹
		چند فرزند	۹/۱۸ ± ۳/۱۱		
	استانداردهای فردی	تک فرزند	۲۱/۸۰ ± ۵/۷۲	۳۳۴/۰۰	۰/۴۴
		چند فرزند	۲۳/۴۷ ± ۳/۷۵		
	نظم و ترتیب	تک فرزند	۲۳/۴۰ ± ۴/۲۸	۴۰۹/۰۰	۰/۹۳
		چند فرزند	۲۳/۲۹ ± ۴/۳۰		

در مردان در نگرانی در مورد اشتباهات سطح معناداری ۰/۰۴۲ و کمتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند نگرانی در مورد اشتباهات تفاوت معناداری وجود دارد و میزان نگرانی در مورد اشتباهات در والدین تک فرزند بیشتر از والدین با چند فرزند است، (P <۰/۰۵).

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

در مردان در تردید نسبت به اعمال سطح معناداری ۰/۸۸ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند تردید نسبت به اعمال تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در انتظارات والدین سطح معناداری ۰/۶۶ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند انتظارات والدین تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در انتقاد والدین سطح معناداری ۰/۲۸ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند انتقاد والدین تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در استانداردهای فردی سطح معناداری ۰/۱ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند استانداردهای فردی تفاوت معناداری وجود ندارد، در مردان در نظم و ترتیب سطح معناداری ۰/۳۲ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند نظم و ترتیب تفاوت معناداری وجود ندارد. در زنان در نگرانی در مورد اشتباهات سطح معناداری ۰/۸۱ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند نگرانی در مورد اشتباهات تفاوت معناداری وجود ندارد، (p>۰/۰۵).

در زنان در تردید نسبت به اعمال سطح معناداری ۰/۷ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند تردید نسبت به اعمال تفاوت معناداری وجود ندارد، در زنان در انتظارات والدین سطح معناداری ۰/۰۶ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند انتظارات والدین تفاوت معناداری وجود ندارد، در زنان در انتقاد والدین سطح معناداری ۰/۰۹ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند انتقاد والدین تفاوت معناداری وجود ندارد، در زنان در استانداردهای فردی سطح معناداری ۰/۴۴ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند استانداردهای فردی تفاوت معناداری وجود ندارد، در زنان در نظم و ترتیب سطح معناداری ۰/۹۳ و بیشتر از ۰/۰۵ است پس بین افراد با یک فرزند و چند فرزند نظم و ترتیب تفاوت معناداری وجود ندارد. (p>۰/۰۵).

جدول ٤: رابطه بین سبک‌های فرزندپروری و ابعاد کمال‌گرایی در مردان و زنان (به تفکیک جنسیت)

			اشتباهات	تردید	انتظارات والدین	انتقاد والدین	استانداردها	نظم
مردان	آسان گیرانه	همبستگی پیرسون	۰/۲۹	۰/۲۴	-۰/۰۹	۰/۳۴	۰/۱۲	-۰/۱۸
		سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۳	۰/۲۷۸	۰/۰۰۰	۰/۱۵	۰/۰۲۵
	مستبدانه	همبستگی پیرسون	۰/۱۹	۰/۲۶	۰/۲۱	۰/۲۲	۰/۱۲	۰/۱۵
		سطح معناداری	۰/۰۲	۰/۰۰۱	۰/۰۰۹	۰/۰۰۸	۰/۱۵	۰/۰۷
	منطقی	همبستگی پیرسون	-۰/۱۶	-۰/۲۸	۰/۳۱	-۰/۳۷	۰/۳۹	۰/۶۸
		سطح معناداری	۰/۰۵۲	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
زنان	آسان گیرانه	همبستگی پیرسون	۰/۱۵	۰/۱۴	۰/۰۸	۰/۱۷	۰/۰۹	-۰/۰۴
		سطح معناداری	۰/۰۶	۰/۰۷	۰/۲۷	۰/۰۲	۰/۲۶	۰/۵۶
	مستبدانه	همبستگی پیرسون	۰/۳۷	۰/۳۳	۰/۱۲	۰/۱۸	۰/۰۳	-۰/۲۰
		سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۱۲	۰/۰۱	۰/۶۹	۰/۰۰۸
	منطقی	همبستگی پیرسون	-۰/۱	-۰/۲۱	۰/۲۹	-۰/۳	۰/۳۹	۰/۵۵
		سطح معناداری	۰/۱۹۵	۰/۰۰۵	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

نتایج جدول فوق نشان داده است که در مردان بین سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه با انتقاد والدین رابطه مثبت و معنی‌دار آماری وجود دارد (p<۰/۰۱، r=۰/۳۴) و بین سبک فرزندپروری سهل گیرانه با نظم و ترتیب کمترین رابطه را با شدت معکوس وجود دارد، (p<۰/۰۵ ، r= -۰ /۱۸). بین سبک فرزندپروری مستبدانه با تردید نسبت به اعمال رابطه مثبت و معنی‌دار آماری وجود دارد (p<۰/۰۱، r=۰/۲۶) و بین سبک فرزندپروری مستبدانه با نگرانی در مورد اشتباهات کمترین رابطه با شدت مستقیم وجود دارد (p<۰/۰۵، r= ۰/۱۹). بین سبک فرزندپروری مقتدرانه با نظم و ترتیب رابطه مثبت و معنی‌دار آماری وجود دارد (p<۰/۰۱، r=۰/۶۸) و بین سبک فرزندپروری مقتدرانه با انتقاد والدین کمترین رابطه را با شدت معکوس وجود دارد (r=-۰/۳۷ ، p <۰/۰۱).

در زنان بین سبک فرزندپروری سهل گیرانه با انتقاد والدین رابطه مثبت و معنی‌دار آماری وجود دارد (p<۰/۰۵، r=۰/۱۸). بین سبک فرزندپروری مستبدانه با نگرانی در مورد اشتباهات رابطه مثبت و معنی‌دار آماری وجود دارد (p<۰/۰۱، r=۰/۳۷). بین سبک فرزندپروری مستبدانه با نظم و ترتیب کمترین رابطه را با شدت معکوس وجود دارد (r= -۰/۲۰ ، p <۰/۰۱). بین سبک فرزندپروری مقتدرانه با نظم و ترتیب بیشترین رابطه مثبت و معنی‌دار آماری وجود دارد (p<۰/۰۱، r=۰/۵۵). بین سبک فرزندپروری مقتدرانه با انتقاد والدین کمترین رابطه با شدت معکوس وجود دارد. (r= -۰/۳۰ ، p <۰/۰۱).

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین سبک‌های فرزند پروری والدین با کمال‌گرایی در دانشجویان پرستاری و پزشکی و مقایسه آن در خانواده‌های تک فرزند و چند فرزند انجام شد.

این پژوهش نشان داد که بین سبک‌های فرزند پروری والدین با کمال‌گرایی در دانشجویان خانواده-های تک‌فرزند و چند فرزند، رابطه معناداری برقراراست اما میانگین خانواده‌های تک‌فرزند در تمامی این ابعاد از خانواده‌های چند فرزند بالاتر است. در تبیین این یافته می‌توان بیان نمود رفتار والدین و شخصیت کودکان تحت تأثیر متغیرهای گوناگونی قرار دارد که یکی از انواع این متغیرها، تعداد اعضای خانواده است. شواهد نشان داده است در خانواده‌های تک‌فرزند، والدین تمام آرزوهای خود را از فرزند خود انتظار دارند و از وی می‌خواهند که در تمام عرصه‌های زندگی بهترین عملکرد را از خود نشان دهد. در سال‌های اخیر تعداد والدین تک‌فرزند بنا به دلایلی روند رو به رشدی به خود گرفته ازجمله: دشواری تأمین هزینه خانواده‌های پرجمعیت و تحت کنترل داشتن تربیت فرزند توسط والدین. اکثراً درباره افزایش جمعیت نگران هستند، برخی از والدین مایل نیستند با مشکلاتی که ممکن است میان فرزندان ایجاد شود روبه‌رو شوند و آنان از پیچیده شدن مسائل خانوادگی که بر اثر چند فرزندی پدید می‌آید، اجتناب می‌ورزند. از آنجایی که تربیت فرزند انعکاس نوع رابطه‌ای بوده که والدین با فرزندانشان شکل می‌دهند، شیوه فرزند پروری قادر بوده بهزیستی فرزندان را از طریق تأثیری که رابطه فرزند و والد می‌گذارد تحت تأثیر قرار دهد که این نتایج با مطالعه فرنودیان و پیک هارت همسو می‌باشد (۲۶،۲۵).

بین افراد شرکت‌کننده در هر دو رشته از لحاظ سبک‌های فرزندپروری تفاوت معناداری مشاهده شد. به‌طوری که نتایج حاصل از پژوهش نشان داد سبک

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

فرزند پروری مقتدرانه در میان هر دو جنس زن و مرد بیشترین فراوانی را به خود اختصاص داده که با مطالعه بشارت و همکاران هم راستاست (۲۷). هم‌چنین طبق نتایج به دست آمده بین کمال‌گرایی و شیوه فرزند پروری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این یافته در تطابق با یافته‌های Craddock (۲۰۰۹) (۲۸)، بشارت (۱۳۸۸) (۱۹) و فرنودیان (۲۹) بود. در واقع بسیاری از پژوهشگران کمال‌گرایی را پیامد تعامل کودکان با والدینشان می‌دانند. از طرفی بیشتر کودکان کمال‌گرا نیز در خانواده‌هایی پرورش می‌یابند که عملکرد کمتر از کامل را با انتقاد آشکار یا ضمنی پاسخ می‌دهند. در نتیجه فرزندان این خانواده‌های متوقع، ممکن است شیوه‌های انتقادی ارزیابی از عملکرد خود را یاد بگیرند (۳۰).

از دیگر نتایج حاصل این بود که در کمال‌گرایی (نگرانی در مورد اشتباهات) بین افراد با یک فرزند و چند فرزند تفاوت معناداری وجود دارد و نگرانی در مورد اشتباهات با یک فرزند بیشتر از نگرانی در مورد اشتباهات با چند فرزنداست. محققین دریافتند افرادی که از ارزیابی منفی دیگران می‌ترسند و در مورد اینکه اشتباه نکنند، نگران هستند؛ در موقعیت‌هایی که در معرض دید دیگران قرار گرفته و امکان این هست که مورد ارزیابی و انتقاد قرار گیرند، به طرق نامناسب دچار اشکال می‌شوند. در نتیجه بر اثر این ترس، فرد نگران قضاوت منفی دیگران در مورد خود بوده به همین خاطر سعی در اجتناب از موقعیت ارزیابی دارد، زیرا احساس می‌کند دیگران او را بی‌ارزش و احمق می‌پندارند بدین ترتیب با افزایش شدت ترس فرد از ارزیابی منفی و به دنبال آن، اجتناب از موقعیت، اضطراب فرد افزایش می‌یابد. در این راستا و به اعتقاد هویت و فلت (۲۰۰۲) کمال‌گرایان به دلیل رویکرد غیرواقع بینانه‌شان به زندگی با استرس‌های بیشتری مواجه هستند. آنان علاوه بر استرس‌های معمولی که هر فرد بهنجاری ممکن است تجربه نماید، خود به ایجاد استرسور می‌پردازند زیرا در بسیاری از قلمروهای رفتاری به دنبال کمال می‌گردند که با مطالعه Levinson (۲۰۱۳)، پاکدامن (۹۳) و جهانبخش (۹۳) همسو است (۳۱-۳۳).

این یافته که بین سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه دانشجویان مرد با انتقاد والدین بالاترین رابطه با شدت مستقیم ۰/۳۴ وجود دارد و کمترین رابطه را نظم و ترتیب با شدت معکوس ۰/۱۸- دارد، بین سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه دانشجویان زن، با نگرانی در مورد اشتباهات بالاترین رابطه را با شدت مستقیم ۰/۱۷ دارد؛ و کمترین رابطه را با نظم با شدت معکوس ۰/۰۴- دارد را می‌توان این گونه تبیین کرد که والدین سهل‌انگار نسبت به فرزندان خود ابعاد آزادی و پذیرش را اعمال می‌کنند و فرزندان حمایت بسیاری بدون اینکه قوانین و محدودیت‌های خاصی از طرف والدین اعمال شود را دریافت می‌کنند اما وقتی درگیری صمیمانه والدین با فرزندان به اعمال مهار و انتظارات سطح بالا تبدیل شود، احساس شایستگی و استقلال عمل به شدت افت می‌کند و سبب می‌شود فرزند به توانایی‌های خود اطمینان کافی نداشته باشد. آن‌ها از سطح بالای تردید نسبت به اعمال و نگرانی در مورد اشتباهات برخوردارند و هنگام مواجهه با ناملایمات، تمایل به واپس روی دارند، نسنجیده عمل می‌کنند و به فعالیت بی‌هدف می‌پردازند. این موارد منعکس‌کننده روابط معیوب اعضای خانواده با یکدیگر و روش تربیتی نادرست والدین است که با مطالعه پاکدامن (۱۳۹۳). ملک‌زاده (۱۳۹۳) و صادق خانی (۱۳۹۱) همسو است (۲۲،۳۲،۳۴).

و زمانی که سبک فرزندپروری والدین از لحاظ مؤلفه‌هایی چون مراقبت، رابطه و ساختار نامناسب

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

است، بستر تحول نامناسب فراهم شده و در نتیجه موجب رفتارهایی می‌شود که به عنوان منفی برچسب خورده است زمانی که این مؤلفه‌ها کاهش می‌یابد رفتارهای مثبت ازجمله داشتن نظم نیز کاهش می‌یابند که این شرایط معمولاً با سبک فرزندپروری سهل-گیرانه همراه است که با مطالعه صادق خانی (۱۳۹۱) همسو است (۲۲).

این یافته که بین سبک فرزندپروری مستبدانه دانشجویان مرد با تردید نسبت به اعمال، بالاترین رابطه با شدت مستقیم ۰/۲۶ دارد و بین سبک فرزندپروری مستبدانه دانشجویان زن با نگرانی در مورد اشتباهات با شدت مستقیم ۰/۳۷ دارد را می‌توان این‌گونه تبیین کرد که در خانواده‌های با سبک فرزندپروری مستبدانه؛ تائید و پذیرش فرزندان مشروط و وابسته به رعایت بی‌قید و شرط انتظارات و استانداردهای والدین بوده و احساس ارزش خود به فرزندان، اغلب وابسته به تائید والدین است. این والدین به گفتگو بین خود و فرزندان اعتقاد ندارند و در نتیجه فرزندان از انتخاب هدف منطقی و دست‌یافتنی ناتوان می‌شوند، نسبت به توانایی‌های خود اطمینان کافی کسب نمی‌کنند چرا که به طور مداوم با دستورات و انتقادات والدین مواجه می‌شوند. لذا سطوح بالای اضطراب را تجربه می‌کنند، نسبت به اعمالی که انجام می‌دهند همیشه تردید دارند و نگران این هستند که اشتباهی انجام ندهند. این والدین با آزادی دادن به فرزندان خود، آنان را در محیطی از تردید و ناامنی قرار می‌دهند و فرزندان شاید به اشتباه گمان می‌کنند که والدین انتظارات زیادی از آنان دارند. علاوه بر این محبت افراطی و ازخودگذشتگی‌های فراوان والدین ممکن است احساس گناه، جبران و این احساس که همیشه مورد تائید والدین باشد را در فرزند به وجود آورد. لذا فرزندان برای به دست آوردن پذیرش و تائید والدین خود مستلزم رعایت استانداردهای والدین شده، آن‌ها را درونی کرده و در عمل مطابق با استانداردها رفتار می-نمایند، در نتیجه این فرزندان شیوه‌های ارزیابی عملکرد خود به طور کمتر انتقادی را یاد نمی‌گیرند؛ و در نهایت نگرش منفی نسبت به ویژگی‌های درونی خود دارند، همین امر زمینه خود انتقادگری و کمال‌گرایی منفی را در فرزند پرورش می‌دهد، بنابراین به شیوه کمال‌گرایانه رفتارهای خود و دیگران را ارزیابی می‌کنند که با مطالعه بشارت، صادق خانی (۹۳)، جهانبخش (۹۳)، هاشمی (۹۲)، فرنودیان (۹۲) همسو است (۱۳،۲۲، ۲۷، ۲۵،۳۳،۳۴،۳۵).

این یافته که بین سبک فرزندپروری مقتدرانه دانشجویان مرد با نظم و ترتیب بالاترین رابطه را با شدت مستقیم ۰/۶۸ دارد و کمترین رابطه را انتظارات والدین با شدت معکوس ۰/۳۷- دارد و بین سبک فرزندپروری مقتدرانه دانشجویان زن، با نظم و ترتیب بالاترین رابطه را با شدت مستقیم ۰/۵۵ دارد و کمترین رابطه را انتقاد والدین با شدت معکوس ۰/۳۰ - دارد. را می‌توان این‌گونه تبیین کرد که والدین اقتدارگرا سعی می‌کنند فعالیت‌های فرزندان را به شیوه منطقی و مباحثه محور هدایت کنند. این والدین گفتگوی شفاهی را تشویق می‌کنند، دلایل رفتارهایشان را با فرزندان در میان می‌گذارند و وقتی فرزندشان از پیروی‌کردن امتناع می‌ورزند، اعتراض خود را بیان می‌کنند. والدین نامبرده کنترل جذب بر رفتار فرزندان اعمال کرده ولی آنان را خیلی محدود نمی‌سازند، از طرفی استانداردهایی را برای رفتار آینده فرزندانشان تعیین می‌کنند (۲۸). انعطاف‌پذیر نیز هستند. آنان با دلیل و منطق، شرایطی را که می‌خواهند فرزندانشان بپذیرند توضیح می‌دهند. به طور کلی خودمختاری فرزندانشان را می‌پذیرند و افکار نقادانه را تشویق می‌کنند. آنان بیشتر بر اهداف همدلانه تأکید می‌نمایند. والدین مذکور، متوقع و در عین حال

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

پاسخگو هستند (۱۹)، این والدین انتظار دارند که از فرزندانشان، رفتارهای رشد یافته ببینند؛ کودکانشان را ترغیب می‌کنند تا مستقل باشند و نظام باز و انعطاف-پذیر را برای تعامل با فرزندشان دارند و موازین رفتاری روشن را برای آن‌ها وضع می‌کنند به این ترتیب به آن‌ها نظم را یاد می‌دهند (۲۵)؛ که با مطالعه Limbourne، Penelo، اسفندیاری، ملک‌زاده، فرازی و خانجانی همسو است چرا که در طی مطالعه آن‌ها مشخص شد افرادی که والدین خود را به عنوان اقتدار منطقی طبقه‌بندی کرده بودند، بالاترین نمره را در مقیاس کفایت اجتماعی و کمترین نمره را در مقیاس اختلال روان‌شناختی و رفتاری کسب کردند چون والدین در عین گرم و صمیمی بودن با فرزند خود، کنترل‌کننده و مقتدر هستند و تأثیر کمی بر آزادی‌های فردی فرزندان دارد. این شیوه باعث می‌شود که فرزندان با کفایت، واقع‌گرا، دارای اعتمادبه‌نفس، فعال، خود نظم بخش باشند، فشارهای بالقوه محیط را کنترل کنند و بر جریان زندگی خود اثربخش باشند (۳۴،۴، ۳۶-۳۸).

از طرفی، وقتی والدین به عنوان یک الگو و یک منبع قابل اعتماد در فعالیت‌های مختلف فرزندان در منزل درگیر می‌شوند، محدودیت‌هایی را اعمال می-کنند، تشویق می‌کنند و در مواقعی که فرزندانشان با مشکلات اجتماعی، تحصیلی و فردی روبرو می‌شوند، می‌توانند به عنوان راهنمای او عمل کنند. این درگیر شدن نشان می‌دهد که والدین برای فرزند خود ارزش قائل‌اند و به او اهمیت می‌دهند و معیارهایی درخور توان فرزندشان از آن‌ها انتظار دارند؛ در نتیجه اضطرابی در فرزندان مبنی بر این که معیارها خارج از توان آن‌هاست و توانایی برطرف کردن آن‌ها را ندارند، پیش نمی‌آید و این امر موجب کاهش اضطراب فرزندان نسبت به انتقادات و انتظارات والدین و کاهش کمال-گرایی می‌شود که با مطالعه فرازی (۹۲) و تنهای رشوانلو (۱۳۸۸) همسو است (۳۷، ۳۹).

با توجه به نابهنجار بودن سازه کمال‌گرایی و در ارتباط بودن آن با مشکلات روان‌شناختی می‌توان با انجام پژوهش‌های بیشتر در زمینه شناخت عوامل مؤثر در به وجود آوردن این سازه مرضی و در پی آن آگاه-سازی جامعه در پیشگیری این امر کوشید. همچنین با در نظر گرفتن این واقعیت که مادران سهم مهمی در امر تربیت فرزندان بر عهده دارند می‌توان با آموزش سبک‌های فرزندپروری مناسب، گام مهمی در راستای سلامت روان فرزندان برداشت. تکرار این مطالعه در نمونه‌های متفاوت پیشنهاد می‌گردد تا تکرارپذیری و قدرت تعمیم نتایج آزموده شود، همچنین پیشنهاد می-شود متغیرهای میانجی تأثیرگذار بر رشد سلامت روانی و اجتماعی از قبیل سبک دل‌بستگی والدین و ارتباط آن با سبک فرزندپروری ایشان در نظر گرفته و بررسی گردد.

تشکر و قدردانی

نویسندگان مقاله بر خود لازم می‌دانند از مسئولان دانشکدهٔ علوم پزشکی آبادان و تمامی دانشجویانی که در انجام این مطالعه همکاری نمودند، تشکر و سپاسگزاری نمایند.

تأییدیه اخلاقی

رعایت حقوق طرح در کمیتهٔ اخلاق دانشکده علوم پزشکی آبادان به شماره ۰۴۳- u ۹۳ و در مورخ ۹۳/۱۰/۲۴ تائید شده است.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

References

1- Zarei E. Investigating the relationship between parental parenting practices and adolescent offenders in high risk behaviors based on Cloninger scale. Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd. Symposium on risk behaviors. 2010; 8 (3): 224-220. (Persian).
2- Parcham A, Fatehizadeh M, Allah Yari. Comparison of Baberind's child-rearing styles with responsible parenting style in Islam. Journal of Research in Islamic Education 2012; 20: A new course. 14. 138-115. (Persian).
3. Sarban H, Morad A, Tabibi Z. Relationship between parental educational attitudes and the dimensions of psychosocial health (self-concept and social interaction) of adolescent girls. School of Psychology, fall 2014; 2 (3): 97-124.
4. Esfandiari H. Reliability and validation of scale for the measurement parents child rearing practices and relationship its life skills in high schools students Minab. Hormozgan state researches education 2005.P.71-72.[Persian]
5-Baumerind D. The Effects of authoritative Parental Control on Child Behavior. Child development 1996;37(2):887-907.
6-Scheafer E SA. Circumflex Model for Maternal Behavior. Journal of Abnormal and social psychology2003;5(2):226-235.
7-Zimmerman B J, Bandura A, Martinez P M. Self – Motivation for academic attainment – the role of self- efficacy beliefs and personal goal setting American educational research journal2003; 26(3):663-676.
8. Moradian J, Aliopour S, Shanni Yalagh M. The causal relationship between parenting styles and academic performance by academic self-efficacy and progress motivation. Psychology of Family 2014; 1 (1): 63-74.
9- Sayed Shirazi M. The relationship between Parents educational styles and Youths formation of religious identity type. Unpublished Master's thesis in counseling. Allameh university2004.
10- Alizadeh H, Yari M. The study of parenting style in families of youths with behavior disorder and families without behavior disorder.
11- Tozandeh Janni H, Tavakoli Zadeh J, Legizam Z. The Effectiveness of Parenting Techniques on Self-efficacy and Mental Health of Humanities Students of Payame Noor and Azad University of Neyshabour. Quarterly journal of Horizons 2011, 17 (2). (Persian).
12- Hosseini Ghaffari F. The Relationship between Parents' Parenting Styles and Perfectionism (Positive and Negative) in Students at Ferdowsi University of Mashhad. Abstract articles of the 3rd National Congress of Pathology of the Family. May 2008: 129. (Persian).
13- Hashemi L, Latifian M. The prediction of normal and neurotic girl's perfectionism by the dimensions of mother's perfectionism and family communication patterns. Quarterly Journal of Family Studies2012; 8 (32): 425-405. (Persian).
14. Kusha N, Ebrahimi ME, Zoogi Paydar M. The Relationship of Defensive Mechanisms with Perfectionism in Female Students of Islamic Azad University, Hamedan Branch in the academic year of 93-92. Journal of Behavioral Sciences 2014; 6 (22): 124-140.
15. Hajlu N, Sobhi Qaralamaki N, Rahbari Tarmasari M, Haghighatgo M. Perfectionism and self-efficacy in nurses in Rasht's educational centers. Research in Medical Education 2011; 3 (1): 42-48.
16- Fatehi Y, Abd Khoda'i M S, Pour Gholami F. Investigating the relationship between perfectionism and self-efficacy with procrastination in employees of Public Hospital in Farashband. Journal of Social Psychology Researches Year 2012; 2 (6). (Persian).
17. Frost, R O, Lahart C. M, & Rosenblate R. The development of perfectionism:A study of daughters and their parents. Cognitive Therapy and Research,1991; 15: 469–489.

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

18. Vieth, A. Z., & Trull, T. J. Family patterns of perfectionism: An examination of college students and their parents. Journal of Personality Assessment1991; 72: 49-67.
19- Besharat MA, Azizi K, Poursharifi H. The Relationship Between Parenting Styles and Children's Perfectionism in A Sample of Iranian Families. Journal of Family Research 2011; 7(2): 145-160.
20. Ghasemi Pourdkordmahaleh M, Bazzayan S. The Relationship between Parents' Parenting Styles and Perfectionism with Social Anxiety of Gifted Students. Journal of Behavioral Sciences 2015; 101-114.
21. Moazeni T, Aghaei A, Golparvar M. Prediction of attachment styles of children based on parental parenting styles. Quarterly Journal of Education and Evaluation 2014; 7 (25): 87-99.
22- Sadegh Khani A, Ali-Akbari Dehkordi M, Kakojvibari A A. Comparison of childbirth practices for mothers of 7 to 9 year-old boys with disorderly disorder and normal disorder in Ilam city. Quarterly Exceptional Persons: 2011; 3 (6): 114-95. (Persian).
23. Abbaspour P, Ahmadi S, Ahmadi M, Seyyed Asl T. The role of attachment styles and perfectionism in predicting mental health of students. Journal of Clinical Research in Pirate Sciences 2014; 3 (3): 168-160.
24. Bitaraf S, Shaeeri MR, Javadi MH. Social Phobia, Parenting Styles, and Perfectionism. Dev Pschol: Iran Psychol 2010;7(25):75-82. [persian].
25. Farnodian P, Asad Zadeh H, Ebrahimi Ghavam S. The Relationship Between Parenting Style and Parental Perfectionism, Self-Regulation Is Done with Students in Single Child and Multi-Child Family. Journal of Behavioral Sciences2012;5(16):99-120.
26. Peak Hart, Carl. Educational keys for single parent parents). Translator Hajizadeh, Masoud. Publisher Sabrine, eighth edition, 2006. (Persian).
27. Besharat M.A, Azizi K, Hoseini A. Relationship Between Perfectionism Parents and Parenting Styles. Research in Educational Systems; 9-30.
28. Craddock, A., Church, W., & Sands, A. Family of Origin Characteristics as Predictors of Perfectionism. Australian Journal of Psychology 2009; 61:136–144.
30- Arjomand F. [Investigating the Relationship between Perfectionism Parents' Dimensions with Self-esteem, Self-Esteem, Self-Reporting among Their Students among High School Girls in District 7 of Education in Tehran]. Master thesis, Allameh Tabataba'i University2008 (Persian).
31- Levinson Ch A, Rodebaugh Th L, White E K, Menatti A, Weeks J W, Iacovino J M, & Warren C S. Social appearance anxiety, perfectionism, and fear of negative evaluation: Distinct or shared risk factors for social anxiety and eating disorders? Appetite2013; 67, 125-133.
32- Pakdaman S, Mortazavi Nassiri F S. Perceived parenting styles and fear of negative evaluation: Comparison of gifted and normal teenage girls. Developmental psychology; Iranian psychologists2014; 10 (39): 249-262. (Persian).
33- Jahanbakhsh M, Khosh Konesh A, Heydari M. Comparing healthy and unhealthy perfectionism and personality type A in perceived parenting styles of students. Quarterly Journal of Family Studies 2013; 9(3): 359-381. (Persian).
34- Malekzadeh L, Heydari M, Pakdaman Sh and Tahmasian K. Interactive relationship between perceived parenting and self-efficacy with psychological well-being in adolescents. Quarterly Journal of Family Research 2014; 10 (37): 113-126. (Persian).
35.Mahmoudi Jasor (2006). The effect of parenting style on the independence and compatibility of third grade high school students. St. Petersburg Master's Degree in Psychology. Al-Zahra University.

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

36. Penelo, E., Viladrich, C., & Domenech, J. Percieved parental rearing style i n childhood: internlal structure and concurrent validity on the Egan Minnen Betraffande Uppfostranchild version in clinical settings. Comprehensive Psychiatry2010;51: 434-442.
37. Farazi F, Khamassan A, Asadi Younesi M R. Relationship between perception of parenting styles and perfectionism dimensions of girl students in Birjand. Quarterly Journal of Family Studies, 2013; 9(36):439-450. (Persian).
38. Khanjani Z, Esmaeili Anamage B, Gholamzadeh M. The Role of Parenting Styles in Predicting Anxiety Thoughts and Obsessive Compulsive Symptoms in Adolescents. Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences2012; 20(1): 39-48.
39. Rashvanloo Tanha, Farhad. (2007). Relationship between perception of parenting style and academic achievement: role Mediator of academic motivation. Master thesis, University of Tehran.

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]

Parents' parenting styles with perfection in single-parent families and several children

Nourolah Taheri [1], Razieh Shirzadegan[2], Saeede Elhami [3], Nahid Mahmoodi[4*], Maryam Ban [5], Sarah Sarandeyan [6]

1- Ph.D. in Nursing, Faculty of Medicine, Abadan, Abadan, Iran.
2- MSc in Nursing, Social Determinants of Health Research Center, Lorestan University of Medical Sciences, Khorramabad, Iran.
3- MSc in Nursing, Instructor, Faculty of Medical Sciences, Abadan, Abadan, Iran
4- Msc in Clinical Psychology, Abadan School of Medical Sciences University, Abadan, Iran.
(Corresponding author), E-mail: Mahmoodi.n2014@gmail.com
5- Master of Nursing Education, Instructor, Faculty of Medical Sciences, Abadan, Abadan, Iran.
6- Master of Epidemiology. Jondi Shapourhawaz University of Medical Sciences. Ahwaz, Iran.

Received: 24 May 2018 **Accepted:**15 July 2018

Abstract

Background & Aim: It is an effective way to nurture healthy people in the family education community and to provide parents with information. The aim of this study was to investigate the relationship between parental parenting styles and perfectionism in nursing and medical students of the Faculty of Medical Sciences of Abadan and its comparison with single-parent families and several children in 2014.

Materials & Methods: This is a a descriptive-analytic approach. The study population consisted of 322 nursing and medical students who entered the study by simple random sampling. Demographic questionnaire, parenting styles questionnaire and perfectionism questionnaire were used to collect information.

Results: There is no meaningful difference in men in the 4 dimensions of perfectionism (doubts about actions, parental expectations, parental criticism and ordering) between children and children, but worries about mistakes with a child are greater than worries about mistakes. With several children ($P<0.05$). The most influential child-rearing style in both sexes is male and female. In men, there is a positive and significant relationship between the authoritative parenting style and order. ($P<0.01$, $r=0/68$) And there is the least statistical relation between this parenting style and parental criticism ($P<0.01$, $r=-0/37$).

Conclusion: Considering the abnormal structure of perfectionism, the recognition of the relationship between parental parenting styles and the perfectionism of children, in addition to advancing perfectionism and personality theories, has helped educators to apply in practice with education Appropriate childcare practices prevented the development of this structure to some extent.

Key words: Parenting styles, Perfectionism, Students.

[Downloaded from sjnmp.muk.ac.ir on 2026-11-25]

[DOI: 10.29252/sjnmp.3.2.58]